

Strategi för rekrytering av reumatologer

Reumatikerförbundet och Sveriges Reumatologiska Förening har gemensamt beslutat om en strategi för rekrytering av reumatologer. Vi har redan idag en stor brist på reumatologer, och inom en tio-årsperiod kommer bristen att vara ännu större bl a på grund av pensionsavgångar. Vi redovisar här den gemensamma strategin. Vi har också beslutat vem som är ansvarig för vad i detta program.

Bakgrund

Reumatologin befinner sig för närvarande i en dynamisk utvecklingsfas. Principerna för handläggning av patienter med RA har på senare år förändrats påtagligt till följd av insikten om att tidig diagnos och tidigt insatt potent terapi är enda möjligheten att bromsa sjukdomsutvecklingen och därmed motverka kronisk vävnadsskada och invaliditet. Den moderna trenden världen över är att alla patienter med nydebuterad RA snabbt ska komma till reumatolog för insättande av "bromsmedicin". En annan trend är att kombinera flera bromsmediciner för att öka den antireumatiska effekten. På allra senaste tiden har terapiarsenalen vid RA berikats med nya kostsamma preparat som förefaller ha en mycket god sjukdomsmodifierande effekt. Kravet på specialiserad indikationsställning och uppföljning har därmed skärpts ytterligare.

Trots optimering av medicinsk behandling kommer det under överskådlig framtid att finnas mycket stora grupper reumatiker med betydande funktionsnedsättning och behov av reumatologisk rehabilitering. Dessutom kan ett tidigt, gott omhändertagande öka chanserna för goda rehabiliteringsresultat med

någorlunda bibehållen funktions- och arbetsförmåga, vilket talar för att resurserna för reumatologisk rehabilitering kommer att behövas även i framtiden.

Nationella riktlinjer för vård och behandling av reumatoid artrit, kommer inom kort att presenteras. Riksdagens prioriteringsbeslut, där vårdbehov avseende kroniska sjukdomar huvudsakligen hänförs till i prioritetsgrupp 1, är i sig en indikator hur resurser inom hälso- och sjukvården bör fördelas.

Med en utbyggd primärvård skall denna kunna ges ett större ansvar för denna patientgrupp under förutsättning av att ytterligare kunskaper tillförs, bl a genom att specialistkonsulter ges ett större utrymme att fungera i primärvården.

Med hänsyn till den utveckling som kan skönjas är det oroande att mycket stora pensionsavgångar är att vänta av reumatologer mellan åren 2010-2015.

Förslag på åtgärder av Reumatikerförbundet i samverkan med Svensk Reumatologisk Förening.

- Bedriva rekryteringskampanjer på lokal och nationell nivå, till exempel i samband med utbildningsinsatser för läkarkandidater och AT-läkare.
- Verka för att reumatologiavsnitten inom läkarnas grundutbildning är av adekvat omfattning och håller god kvalitet.
- För sjukvårdspolitik och förvaltningschefer påtala behovet av nyrekrytering av reumatologer, verka för en utökning av antalet ST-tjänster och specialisttjänster i - landsting, där uppenbar brist föreligger eller risk för sådan är

överhängande.

- Verka för centrala landstingspotter för ST-tjänster för att möjliggöra tillsättning av fler nya tjänster.
- Verka för ökat utrymme för reumatologisk forskning och övrig forskning som gynnar reumatiker; varvid resurser för handledning särskilt ska uppmärksammas.
- Verka för en god organisation av reumatikervården, med i största möjliga utsträckning självständiga enheter och särskilda vårdavdelningar. Detta har betydelse inte bara för vårdens kvalitet, utan också för personalens arbetsmiljö och i synnerhet möjligheten att rekrytera och -utbilda nya reumatologer.
- Verka för ett mer adekvat utnyttjande av reumatologer, vilket också främjar möjligheterna till rekrytering och handledning av läkare under utbildning.
- Verka för förbättrad kringkompetens i reumateamen. Slå vakt om och förbättra reumateamets specialistkompetens - verka för fler formella kompetenskrav, såsom utbildning till reumasjuksköterska och reumasjukgymnast på högskolenivå.
- Verka för en ökning av resurserna för att hjälpa nyinsjuknade patienter med RA och andra reumatiska sjukdomar och tydliggöra vikten av att resurser för rehabilitering, förebyggande träning samt reumakirurgi åtminstone bibehålls på alla nivåer.
- Uppmärksamma de reumatiska sjukdomarna och göra reumatikers villkor välkända. Detta kan påverka såväl resurstilldelningen till reumatologin i stort, som rekryteringen av nya reumatologer.

Populära studiedagar om Artrosskolan

Temaår på Apoteken

År 2002 kommer Apoteket AB att genomföra ett temaår om de reumatiska sjukdomarna. Apotekets syfte med året är att förbättra läkemedelsanvändningen hos personer med reumatiska sjukdomar, vilket kan leda till en förbättrad livskvalitet och till sänkta sjukvårdskostnader. Vidare vill Apoteket genom detta stärka samarbetet med sjukvården och tydliggöra apotekets roll som rådgivare.

Reumatikerförbundets styrelse har beslutat att vi självklart skall använda temaåret för att nå ut med information till allmänheten. Vi har redan nu påbörjat samarbetet med Apoteket inför temaåret. Det finns 884 apotek i Sverige. Det innebär att varje Reumatikerförening har ett antal apotek som är möjligt att samverka med.

Redan nu vill vi ha förslag på föreningsaktiviteter och samverkansaktiviteter under temaåret. Hör gärna av dig till förbundskansliet, Leif Hansson, med förslag. Vi ska se till att ingen efter 2002 kan säga att de inte vet att Reumatikerförbundet finns.

Flera tidningar i brevlådan?

I detta nummer av Reumatikertidningen finns inbetalningskort för medlemsavgiften 2001 och medlemskort. Därför har ni som har ett familjemedlemskap fått varsitt exemplar av tidningen. Det är av datatekniska skäl billigare att skicka medlemskort med en tidning till varje medlem. Ge gärna bort överexemplar till någon du känner.

Alla kan hitta något värdefullt i tidningen, och då kanske du lyckas värva en ny medlem.

Den 26 maj samlades 75 reumatiker för att utbilda sig till cirkelledare för Artrosskolan.

Artrosskolan är tänkt att bedrivas i studiecirkelform med tid för utbyte av erfarenheter och kunskaper mellan deltagarna. Cirkelledare kan någon medlem som har artros vara. Man kan också vara två och det är självklart bra om cirkeln genomförs i samarbete med vården. Mest nytta har man kanske av samarbete med sjukgymnast/arbets-terapeut.

Genom Artrosskolan kan goda kontakter knytas med vården på orten man har något konkret att samlas kring vilket alltid underlättar ett samarbete.

Artrosskolan är tänkt att vara till hjälp för den som redan drabbats – ”ju mer man vet om sin sjukdom desto bättre mår man”. Kunskaper är mycket angelägen att föra ut till personal i vården och framförallt i primärvården för att på så sätt kanske kunna få rätt diagnos i ett tidigt skede. Det är mycket viktigt att en reumatolog ställer diagnosen Artros och att man sedermera mycket väl kan gå till sin läkare inom primärvården/ ortopedien.

Det finns ett stort samhällsintresse att information om de reumatiska sjukdomarna blir tydlig och att sjukvården förhoppningsvis ska kunna sätta in rätt vård tidigare så att de nysjuka får en bättre start och kan vara yrkesverksamma och friskare längre. Samhällets kostnader är drygt 27 miljarder kronor (1997) för de reumatiska sjukdomarna som helhet varav de degenerativa (Artros/Spondylos) kostade 7,6 miljarder kronor och är den samhällsekonomiskt näst största reumatiska diagnosgruppen (efter mjukdelreumatism).

Under dessa introduktionsdagar var det flera som berättade om Artros.

Bland annat presenterade läkemedelsföretaget Novartis sina produkter inom reumatologin, bland annat Voltaren. Företaget ligger bakom Artrosskolan och har tidigare arbetat med bl.a. Ryggskolan.

Artrosprojektet är främst ett projekt som ska föra fram information om Artros till både allmänhet och sjukvård. Verksamhetsinriktningen är Gemenskap-glädje-kreativitet-kunskap och information. Det är föreningarna själva som ska göra jobbet och det är mycket viktigt att arbetet sker utifrån den lokala föreningens förutsättningar, lust och kunskaper – räcker inte kunskaperna till i alla lägen så tar vi hjälp av någon på orten som stöd. I det lokala arbetet t.ex att starta en teatergrupp en utställning som beskriver hur det kan vara att leva med Artros. I de tänkta aktiviteterna finns det bra förutsättningar att arbeta tillsammans med familjemedlemmar eller kanske arbetskamrater. Formerna kan variera allt utifrån intresse och kunskaper och de medel vi ska arbeta med är kulturaktiviteter. Kreativitet har inga gränser. Vi har oss själva och det är gott nog! Artrosskolor runt om i landet är ett sätt att komma igång. Under år 2000 är det framförallt de tre pilotlänen Södermanland, Bohuslän och Västernorrland som kommer att uppmärksammas, men kontaktpersoner i varje län kommer att få information och det finns givetvis inga hinder för övriga län att starta upp.

Annagreta Segerberg